

ESRA konferanse 2010

Styring av HMS

Regelverk og prosedyrer:

Har vi de rette virkemidlene og
det rette fokuset?

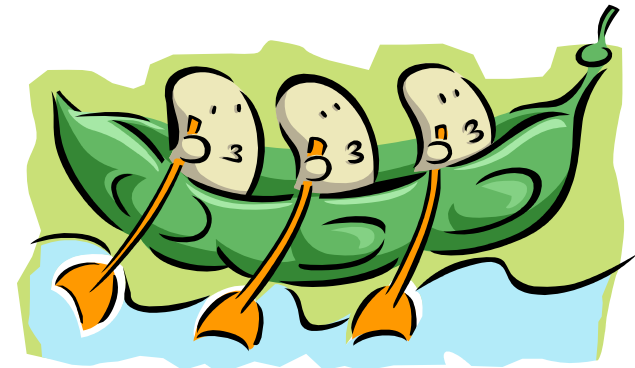
Roy Erling Furre

2. Nestleder, SAFE

Den norske modellen!

- Arbeidsmiljøloven i bunn for alt arbeidet
- Arbeidsmiljøutvalget
- Aktive fagforeninger
- Verneombudsordningen
- HMS fagavdeling
- Trepertssamarbeidet
- Vern for varslerene
- Risikobasert regelverk

Styrkeforholdet mellom partene

I en drakamp om hvilket sikkerhetsnivå vi skal ha er det nødvendig at regelverk og tilsyn utjevner styrkeforholdet mellom partene slik at arbeidstakermedvirkning blir reell og meningsfull.

Har industrien egentlig tro på verneombudsordningen?

- De selskapene som opererer på norsk sokkel tar ikke med seg verneombudsordningen og prinsippene for arbeidstakermedvirkning ut i verden.
- Selv enkel ”brukermedvirkning” blir vanskelig.
- Dette tyder på at medvirkningsbestemmelsene bare blir fulgt i den grad de blir håndhevet

Et foredrag av en representant for ledelsen i Statoil i forbindelse med oppstarten av en omstillingsprosess på Gullfaks vinteren 2005, kan illustrere hva slags holdninger som gjør seg gjeldende i deler av Statoil. I en gjennomgang av hovedaktørene i den kommende prosessen ble tillitsvalgte gitt følgende karakteristikkk:

- har liten grad av endingsvilje
- sier saker mer kategorisk enn andre medarbeidere
- fremmer synspunkter på vegne av mange, men det er ikke sporbart
- er tunge å arbeide med under avklaringer
- oppleves å ha andre motiver enn medarbeiderne
- er meget dyktige på formalia som hovedavtale, protokoller, AML,

Vi må ta i bruk våre dialogarenaer for å debattere metode og løsning innen sikkerhetsarbeidet

Slakter nye oljeregler

OLJE

Justisdepartementet slakter de nye oljeforskriftene Petroleumstilsynet foreslår. Forskriftene er for uklare og skjønnsbaserte, presser bedriftene for lite, kan svekke sikkerheten og åpne for korrupsjon.

JOSTEIN LØVÅS
STAVANGER

Helt siden Petroleumstilsynet overtok ansvaret for de store petroleumsanleggene på land i 2004, har tilsynet jobbet med å lage felles sikkerhetsforskrifter for all petroleumsvirksomhet til lands og til vanns.

Plukkes fra hverandre

Forslagene møter imidlertid kraftig motbør fra øverste juridisk hold. I en felles høringsuttalelse fra Justisdepartementet, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap og Næringslivets sikkerhetsorganisasjon er ordbruket klar: «Innføring av et regelverk som foreslått, mener vi

vil svekke sikkerheten og øke faren for uønskede hendelser».

Høringsuttalelsen kaller like godt det foreslåtte regelverket for «ulogisk, uhensiktsmessig, og egnet til å skape forvirring og uklarhet», og foreslår at Petroleumstilsynet begynner hele sitt arbeid på nytt, i assistanse med Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. Brevet viser også til et annet høringsvar fra Forskriftsenheten i Lovavdelingen i Justisdepartementet, hvor Petroleumstilsynets forslag plukkes fra hverandre:

■ Forskriftene legger opp til bruk av skjønn. Problemet er at det da blir vanskelig for myndighetene å fastslå regelverksbrudd.

■ Dermed vil de regulerte bedriftene også ha liten grunn til å anstrenge seg for maksimal sikkerhet.

■ Innslaget av skjønn gir også «en uheldig fare for påvirkning av tjenestemenn».

I høringsuttalelsen anbefaler like godt lovavdelingen sitt eget «kurs i regelverksteknikk» for tilsynet.

I Petroleumstilsynet møtes kritikken med like bastant forsvar. Tilsynet har lenge stått

for en sikkerhetsfilosofi som legger opp til en funksjonelt regelverk med mye egenkontroll fra selskapene - i motsetning til det tilsynet oppfatter som «formaljus».

Kulturkonflikt

- Vi kjenner godt til innvendingene fra Justisdepartementet, sier Petroleumstilsynets talskvinne Inger Anda.

STAVANGER: Oljearbeiderforeningen Safe er blant de hissigste kritikerne av Petroleumstilsynets foreslåtte nye forskrifter for petroleumsanlegg til havs og til lands.

Sikkerhetsansvarlig Roy Erling Furre i Safe viser til at det har vært en rekke alvorlige episoder på blant annet Snorre- og Statfjord-plattformene de siste årene. Senest sist uke måtte Kristin-plattformen stenge ned på grunn av bekymring for om livbåtene fungerte. Han mener Petroleumstilsynets «funksjonelle regelverk» har

Også i 2006 ga juristene tilsvarende tilbakemeldinger i en første høringsrunde. Nå har imidlertid tilsynet sendt forskriftene videre til sluttbehandling i Arbeids- og inkluderingsdepartementet før de skal fastsettes ved kongelig resolusjon. Ekspedisjonssjef Gundla Kvam i departementet oppgir at Justisdepartementets innspill vil bli vurdert nøye. Likevel har hun sans for

Petroleumstilsynets sikkerhetsfilosofi:

- Vi mener at det tilsyns- og regelverksregime som er etablert for petroleumsvirksomheten på sokkelen har vært meget vellykket - det er derfor vi arbeider med å også gjøre det gjeldende på nærmere navngitte landanlegg.

jostein.lovas@dn.no

Arbeidere føler seg utrygge

KRITISK. Sikkerhetsansvarlig Roy Erling Furre. Foto: Scanpix

spilt fallitt.

- Internkontroll fra selskapenes side er ikke nok til å få HMS-problemene til å forsvinne, sier Furre.

Han mener dagens sikkerhetsforskrifter er fulle av formuleringer som «god nok», «tilstrekkelig», «forsvarlig» og «bør».

- I visse tilfelle kan dette fungere dersom selskapene virkelig ønsker å følge opp regelverket. Men i nedgangstider som disse, frykter vi at sikkerheten vil lide, sier Furre.

Han mener også selskapene har et problem med dagens regler, fordi det er nesten umulig for dem å fastslå hvilket sikkerhetsnivå som er «godt nok».

Regelverket som faktor i HMS arbeidet

- Regelverkets kompleksitet og manglende lesbarhet medfører store krav til opplæring og tilgjengelighet på ressurser for å sikre at det kan brukes.
- Tilgang til standarder og arbeidstakermedvirkning ved utarbeiding er fortsatt delvis fraværende

Ulv i fåreklær!

Kan det tenkes at internkontroll har spilt fallitt?
Nye driftsformer og nye selskapsstrukturer pulveriserer ansvarsforhold og vanskeliggjør tradisjonelle styringssystem

Regelverket som faktor i HMS arbeidet

Regelverket må sikre oss
vern mot storulykker.

Vi må unngå at regelverket
blir en ”kardemommelov”
som medfører at aktørene
kjører videre med sine
internasjonale systemer
uten å ta høyde for
særnorske krav.

Funksjonelt regelverk og tillit!

Er bransjen vår tilliten verdig til å ha et funksjonelt regelverk som ikke har klare krav?

Er de nye aktørene i næringen villig til å strekke seg etter de målene som funksjonskravene setter?

Det kan tenkes at tiden er inne for klarere krav!

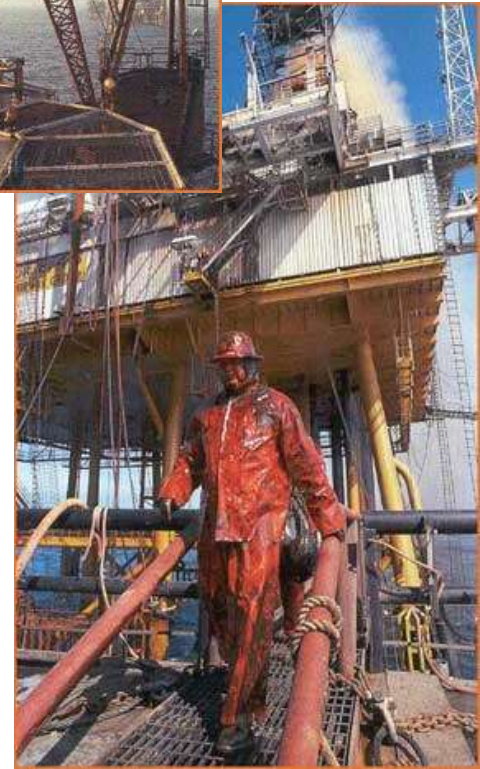
Godt prosedyreverk

- ”De beste prosedyrene har vi laget selv”
- Tilbakemeldingen er at der man har gode prosesser rundt utvikling av prosedyrene skaper dette eierskap, forståelse og etterlevelse av prosedyrene.
- Da brukes ”stammespråket” som er forstått og klart.
- Bonussystemer setter press på arbeidet og er en drivkraft til ”shortcuts”

Omfanget av prosedyrer

- Det kan være en utfordring å få med seg alle endringene i prosedyrene
- Viktig å fange opp konflikter i prosedyrene og rydde opp der prosedyrene er umulig å etterleve.
- Prosedyreverket må være aktivt i bruk, og utvikles slik at stille avvik ikke etablerer seg som kultur

Ekofisk Bravo utblåsningen førte til økt sikkerhetsfokus

Alexander Kielland katastrofen

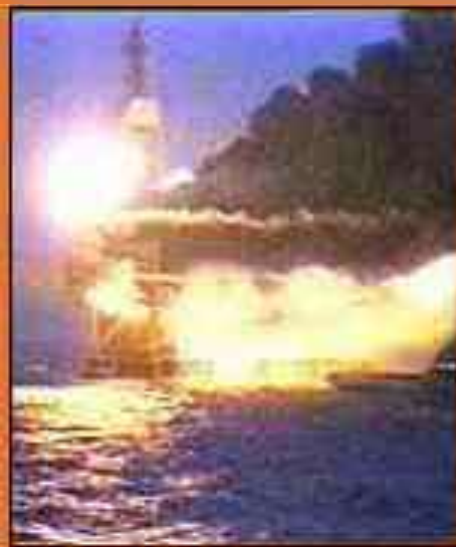
27. Mars 1980 mistet
123 meddesker livet.
Granskingsrapporten
etter Alexander
Kielland katastrofen
ga klare råd og
lærdom

Piper Alpha katastrofen

6. Juli 1988 ble vi nok en gang minnet på hvor viktig storulykkesfokus er.

Ulykken ga mye ny lærdom som medførte økte krav til sikkerhet og beredskap.

Har vi lært noe fra BP Texas?

Dersom de samme sikkerhetssystemene og strategiene fortsatt brukes, er det en fallitterklæring!

Hva er forskjellen mellom Norge og Mexicogulften innen tilsyn og regelverk? Kunne dette vært hos oss?

Tekst fra artikkel av Leo Gerard, leder i USW tittel: Safety Awards That Endanger Workers' Lives

- ...Some BP executives actually experienced a little of that burn on April 20. A group of BP bigwigs was aboard Deepwater Horizon in the Gulf of Mexico when it exploded. They'd traveled out to the oil rig to celebrate a safety milestone. Workers on the rig had gone seven years without a lost-time accident – well, seven years without reporting one, anyway. Corporations routinely subtly and overtly discourage workers from reporting injuries. For example, companies grant cash awards for designated time periods during which no injury reports are filed and force mishap victims to wear distinctive clothing like orange vests so they get the blame – and not the corporation – for injury reports that cost entire crews their cash awards.
- The BP executives escaped Deepwater Horizon with their lives. Eleven roustabouts and roughnecks on that day of safety celebration did not.
- Se følgende link for hele artikkelen:

<http://blogs.alternet.org/speakeasy/2010/05/21/safety-awards-that-endanger-workers'-lives/>

Regelverket som politisk verktøy

- For at folkeopinionen skal ha tillit til næringen når vi skal inn i sårbare nye områder, er vi nødt til å demonstrere at våre sikkerhetssystemer strekker seg lenge enn det som blir avdekket med stadige ulykker og alvorlige nestenulykker. ”Deep Horizon” var en vekker for oss alle. Nå må vi bare ikke sovne igjen

Ressurstilgang i Ptil

PETROLEUMSTILSYNET
PETROLEUM SAFETY AUTHORITY NORWAY

- SAFE er opptatt av at Ptil blir tilført den nødvendige ressurstilgang og kompetanse for å kunne utføre sine oppgaver på en god måte.
- Økende aktivitet i Petroleumsindustrien, land og sokkel, nye driftsformer, internasjonalisering, nytt regelverk, osv, krever økte ressurser hos Ptil

Godt HMS arbeid

- Det har vært en utfordring å sikre at bransjen har et helhetlig fokus på HMS.
- Arbeidsmiljøforholdt har ikke blitt fulgt opp i næringen i tråd med regelverkskravene (støy, kjemikalier, arbeidstid, skiftarbeid, tretthet)
- Bonussystem og konsulentsystemer fra DuPont har medført ensidig fokus på småskader og adferd og holdninger hos de ansatte.
- Det gjenstår å se om endringene i regelverk og tilsyn fører til nytt helhetlig fokus i næringen der også storulykker og arbeidsmiljø får fokus.

Skadelig skadestatistikk

- Kontraktskrav har fokus rettet mot fraværsskader
- Bonussystemer og straff knyttet til fraværsskader medfører stor oppmerksomhet mot LTA mens andre områder blir ”uinteressante”
- Risikoutsatte grupper får ikke nødvendig fokus

Mange offshoreansatte føler seg presset til å reise til havs etter at de skadet seg og blitt sykemeldt av legen. Presset henger sammen med arbeidsgivers iver etter bonus og framtidige kontrakter. (Foto: StatoilHydro/Harald Pettersen)

«Sender sjuke til havs for å sikre bonuser»

Dagen etter at legen på sykehuset sykemeldt han, ble mannen overtalt av arbeidsgiver til å reise tilbake på boreriggen. Alt for å sikre en pen fraværstatistikk.

Camilla Bjørheim

Publisert 27.04.2009 07:44 - Oppdatert 27.04.2009 08:48

Fravær på grunn av skader er siste sort for oljebransjen. Friske ansatte er nemlig avgjørende for å dra inn de store kontraktene. Bransjen strekker seg svært langt for å beholde ansatte som skader seg på plattformen.

For kort tid siden ble en ung mann skadet på borerigg. Han ble sendt i ambulanse til land og på sykehus ble han sykemeldt. Ifølge fagforbundet Industri Energi ville ikke arbeidsgiver akseptere sykemelding og klarte å overtale den unge mannen til å få denne annullert.

Press

- Den ansatte følte seg presset og gikk med på å reise ut igjen.

Han kunne ikke utføre de oppgaver han vanligvis hadde, og heller ikke de oppgaver selskapet han jobber i utfører. Han ble han sittende stille i tre dager, for å sikre selskapets statistikk på fraværsskader, sier Einar Ellingsen i Industri Energi.

Han mener eksempelet er langt fra enestående. Det hender ofte at det utøves press mot sykemeldte.

Stillasarbeidere, malere og isolatører i BIS Industrier skader seg veldig sjelden på jobb. (Foto: Colourbox)

4,5 mill. arbeidstimer uten alvorlige uhell

Lavt skadefravær er blitt en viktig konkurransefordel i petroleumsnæringen. BIS Industrier greier seg godt.

Camilla Bjørheim

Publisert 05.05.2009 12:34 - Oppdatert 05.05.2009 16:20

ADM. DIR: Jens Christian Terjesen.

Det er lite knall og fall når malere, isolatører og stillasarbeidere i BIS Industrier er på jobb både på land og til havs.

Det har gått 4,5 millioner arbeidstimer siden sist en ansatt hos BIS industrier skadet seg så hardt at han måtte være hjemme fra jobb. Det er sjefen selvsagt stolt over:

– Jeg er imponert over hvor bra HMS-arbeid som nedlegges ute blant våre ansatte, sier administrerende direktør i BIS Industrier Jens Christian Terjesen.

Forrige skade i september

BIS industrier har vel 1000 faste ansatte. På aktivitetstopper leier selskapet inn like mange operatører. Om lag halvparten av

Forskere og fagfolk innen helse, miljø og sikkerhet tror arbeidsgivere underrapporterer om skader offshore. (Foto: Jon Ingemundser)

«Må ha sterk ryggrad for å rapportere skader»

Etter 600 dager uten skader, skal det sterk ryggrad til for å melde om et kutt i en finger eller et fall i ei trapp. Fagfolk tror det foregår underrapportering av skader i oljå.

Camilla Bjørheim

Publisert 28.04.2009 07:44 - Oppdatert 28.04.2009 10:50

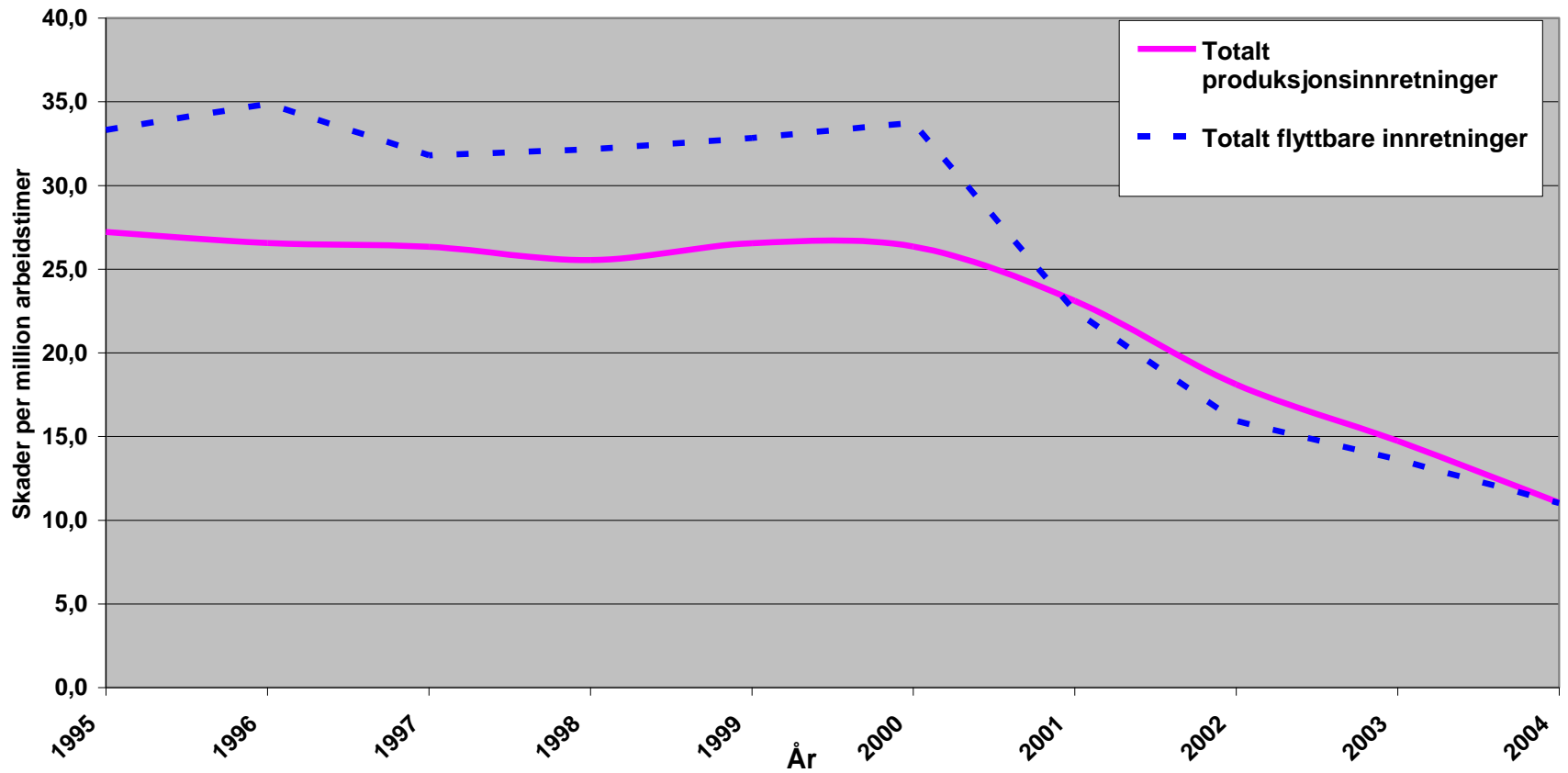
Richard Heyerdahl i Proactima bistår med styringssystemer innen HMS.

Aftenbladet skrev i går om fagforeninger som opplever at skadede oljearbeidere blir holdt igjen i havet. Også etter legebehandling på land sendes ansatte tilbake offshore selv om de er sykmeldt. Årsaken skal være at arbeidsgiverne vil unngå fravær. Fagforeningene får støtte fra forskere og HMS-fagfolk.

- Det vil være dumt å late som om dette ikke skjer, sier Preben Lindøe, førsteamanuensis ved Universitetet i Stavanger.

- Dette er jeg helt sikker på at skjer, sier Richard Heyerdahl, partner og gründer i Proactima. Selskapet bistår en rekke store operatørselskaper

Personskadefrekvens på norsk sokkel

Fra Statoil magasin Status- april, 2002
Finn fem feil!!

Sikker strategi

~~XXXXXXXXXX~~ i ABB kjenner seg trygg når han maler rør til Statoils Kvitebjørn-dekk. Han følger selskapenes sikkerhetsrutiner. Statoil har laget en kjemikaliestrategi blant annet for å redusere vedlikeholdskostnader til overflatebehandling. Dessuten videreutvikles god praksis for helse, miljø og sikkerhet.

Side 8-9

Jakter på leteområder

Side 2-3

Investeringer bærer frukter

Side 7

Finn fem feil!

Øyevern

Filtermaske ved
spraymaling?

Feil hansker

Sikkerhetsbøyle
mangler

Mangler
kjemikaliedress

Full blodkreftalarm i Nordsjøen

Dagbladet.no

Fredag 04.08.2006, 14:00

BLODKREFTDIAGNOSE: Harald Kristensen (i midten) fikk nylig beskjed om at han har fått blodkreft. Her med kjemikalieskadde Jan Terje Biktjørn (t.v) og Viggo Hortmann.
Foto: Jan Dahl

Arbeidere på oljeplattform løper dobbelt så høy risiko for å utvikle blodkreft som normalbefolkningen, viser gigant-undersøkelse.

Forskere ved Universitetet i Bergen slår nå full blodkreftalarm i Nordsjøen. En historisk kohortstudie av 70 600 oljearbeidere, samt 395 118 referansepersoner trukket fra den generelle yrkesaktive befolkningen, avslører at folk som jobber med oljeutvinning og produksjon på oljefeltene løper dobbelt så høy risiko for å få blodkreft i forhold til resten av den arbeidsføre befolkningen.

Kjemikalieforskriften §6. Risikovurdering

Arbeidsgiver skal kartlegge og dokumentere forekomsten av kjemikalier og vurdere enhver risiko for arbeidstakernes helse og sikkerhet forbundet med disse.

Risikovurderingen skal særlig ta hensyn til:

- a) kjemikalienes farlige egenskaper
- b) leverandørens informasjon om risiko for helse, miljø og sikkerhet
- c) forholdene på arbeidsplassen der kjemikaliene forekommer
- d) mengden og bruksmåten av kjemikalier om arbeidsprosessene og arbeidsutstyret er hensiktsmessig antall arbeidstakere som antas å bli eksponert
- g) eksponeringens type, nivå, varighet, hyppighet og eksponeringsveier
- h) grenseverdier og administrative normer
- i) effekten av iverksatte og planlagte forebyggende tiltak
- j) konklusjoner fra gjennomførte helseundersøkelser
- k) skader, sykdommer, arbeidsulykker og tilløp til slike ulykker.

Ytterligere opplysninger som er nødvendig må innhentes. Nye arbeidsaktiviteter som omfatter farlige kjemikalier, skal ikke settes i gang før risiko er vurdert og nødvendige forebyggende tiltak er iverksatt. For midlertidige arbeidsplasser gjelder kravet om risikovurdering for alle nye arbeidssteder.

Denne vernemaska er ulovlig

Utdrag fra Dagbladet onsdag 26.04.2006 av Asle Hansen

ULOVLIG: Viking Safe-Blast sandblåsemaske mangler nødvendig CE-merking. Fagforeningen SAFE mener denne maske kan skade brukerne.

SLÅR ALARM: Yrkeshygieniker Halvor Erikstein i fagforeningen SAFE har i årevis kjempet for at sandblåsere offshore skal få bedre verneutstyr.

Foto: Helle Aasand

Sandblåsing

Sandblåsing benyttes til å fjerne rust, gammel maling og forurensning fra overflater før de skal males.

- **Sandpartiklene blåses ut med så stor hastighet at det i energi kan sammenliknes med kontinuerlig avfiring av et haglegevær.**
- **I tillegg til at dette er en ekstremt støyende prosess, vil også arbeidstakeren bli kraftig eksponert for støv. Dette støvet kan inneholde svært mange helsefarlige komponenter som eksempelvis bly fra blyholdig maling.**

Arbeidsmiljølovens målsetting vs. Null – visjonen

§ 1-1. Lovens formål er:

- a) å sikre et arbeidsmiljø som gir grunnlag for en helsefremmende og meningsfylt arbeidssituasjon, som gir full trygghet mot fysiske og psykiske skadevirkninger, og med en velferdsmessig standard som til enhver tid er i samsvar med den teknologiske og sosiale utvikling i samfunnet,
 - b) å sikre trygge ansettelsesforhold og likebehandling i arbeidslivet,
 - c) å legge til rette for tilpasninger i arbeidsforholdet knyttet til den enkelte arbeidstakers forutsetninger og livssituasjon,
 - d) å gi grunnlag for at arbeidsgiver og arbeidstakerne i virksomhetene selv kan ivareta og utvikle sitt arbeidsmiljø i samarbeid med arbeidslivets parter og med nødvendig veiledning og kontroll fra offentlig myndighet,
 - e) å bidra til et inkluderende arbeidsliv.

0

NULL-visjonen dreier fokus over på ”målbare” parametere som fraværskader.

Konsekvensledelse ligger i bunn sammen med adferdstrening og observasjoner av adferd.

Det som kan forenkles og måles, får størst betydning.

Regelverket krever risikobasert HMS styring

SF 1 Risikoreduksjon

Ved reduksjon av risiko som nevnt i RF§9 om prinsipper for risikoreduksjon, skal den ansvarlige velge tekniske, operasjonelle og organisatoriske løsninger som reduserer sannsynligheten for at det oppstår feil og fare- og ulykkessituasjoner.

I tillegg skal det etableres barrierer som

- a) reduserer sannsynligheten for at slike feil og fare- og ulykkessituasjoner utvikler seg,
- b) begrenser mulige skader og ulemper.

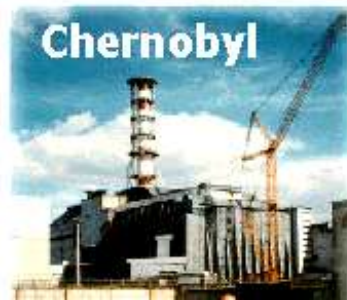
Der det er nødvendig med flere barrierer, skal det være tilstrekkelig uavhengighet mellom barrierene.

De løsningene og barrierene som har størst risikoreduserende effekt, skal velges ut fra en enkeltvis og samlet vurdering.

Kollektive vernetiltak skal foretrekkes framfor vernetiltak som er rettet mot enkeltpersoner.

Ulykker har konsekvenser for oss alle.

Mange alvorlige ulykker kan knyttes til tretthet/fatigue

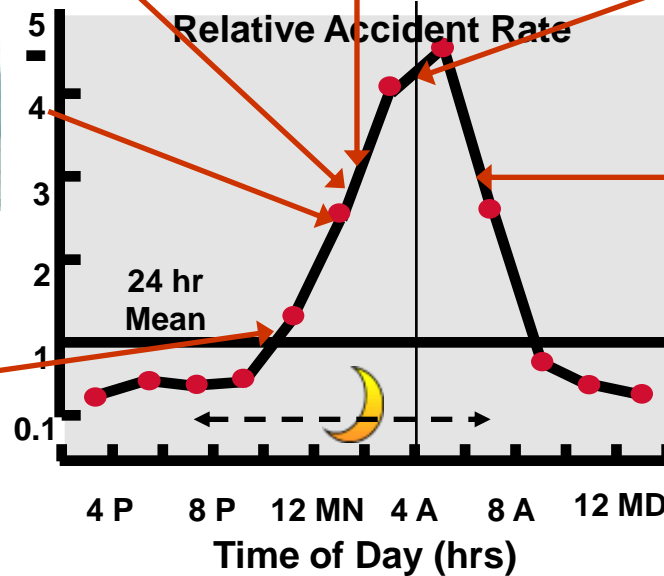
Three Mile Island

Exxon Valdez

Piper Alpha

Hva er adferdsbasert sikkerhet?

Fagforeninger over hele verden slåss mot adferdsbasert sikkerhet

Typisk merkelapp som du finner klistret på speilene offshore

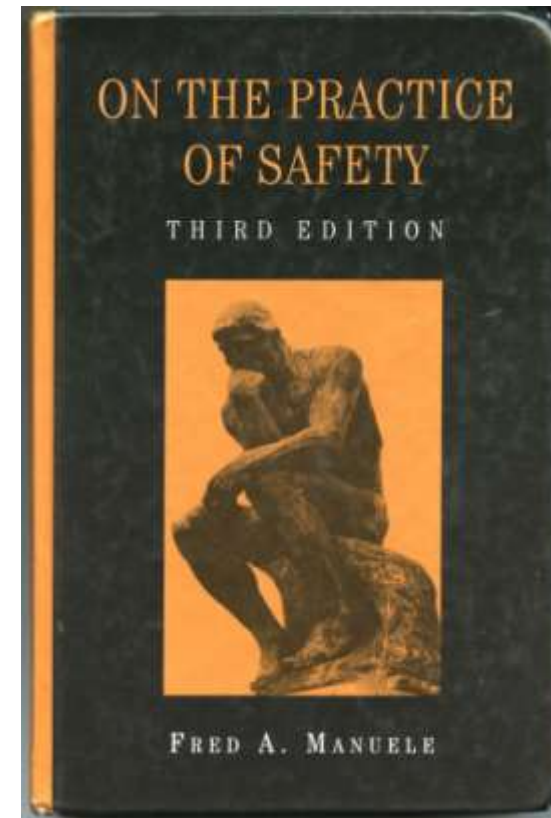
Fargemerking av oljearbeidere – et seriøst HMS program eller en spøk?

88%-96% av alle hendelser skyldes farlige handlinger

- Hypotytesen kommer fra H.W. Heinrich
- Forsikringsmann fra 1930 tallet
- Studerte kun rapporter fra ledelsen
- Trakk sine slutninger basert på ledelsen sine anbefalinger!!

BST og DuPont bygger sine produkter på dette. Nyere studier river i stykke både Isfjellteorien og Heinrich sine teorier

WHAT CAUSES AT RISK BEHAVIOURS?

AT-RISK BEHAVIOURS ARE A CONTRIBUTING FACTOR IN OVER 85% OF OUR INCIDENTS!

- **Lack of knowledge, skills, and ability**
 - **Management systems**
 - **Rewards and recognition**
 - **Facilities and equipment**
- **Disagreement on safe practices**
 - **Personal factor**
 - **Culture**

Typiske kjennetegn ved et adferdsbasert sikkerhetssystem

- Systemet lister opp og definerer hva som er kritisk adferd
- Arbeidere skal observere hverandre
- Man trener opp observatører
- Man leter hyppig etter utrygg adferd
- Tungt fokus på bruk av verneutstyr
- Massiv ressursbruk på adferdsfokuset
- Konsekvens og straff som virkemiddel

For å ha en adferd som er et problem, hva må alltid være tilstede?

**FARE OG
RISIKO**

All skade og sykdom er et resultat av at vi er blitt utsatt for **fare og risiko.**

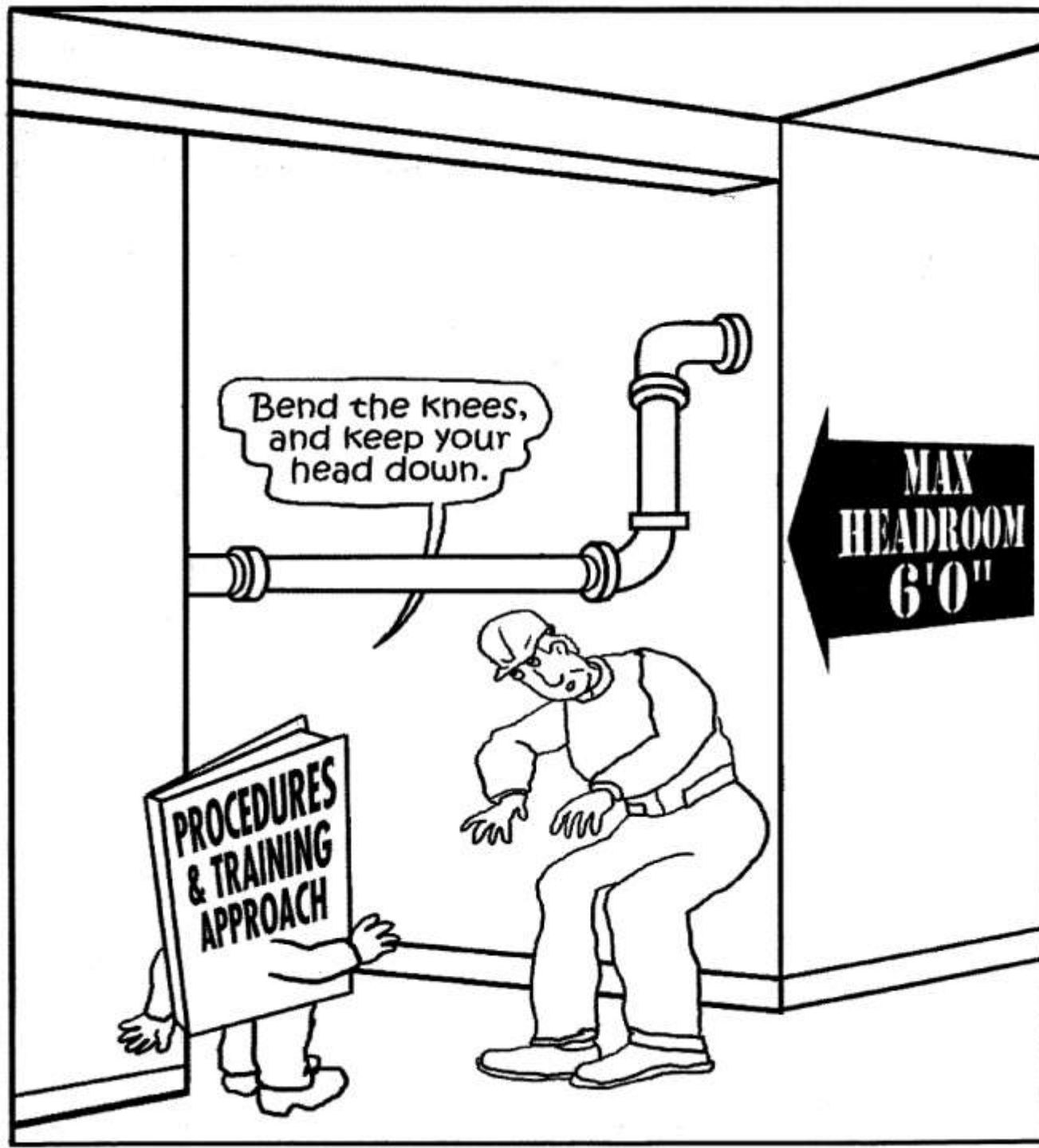
Det finnes ingen unntak fra dette!

Valg av
sikkerhets-
løsning
Hvilket system
vil best hindre
en ny ulykke?

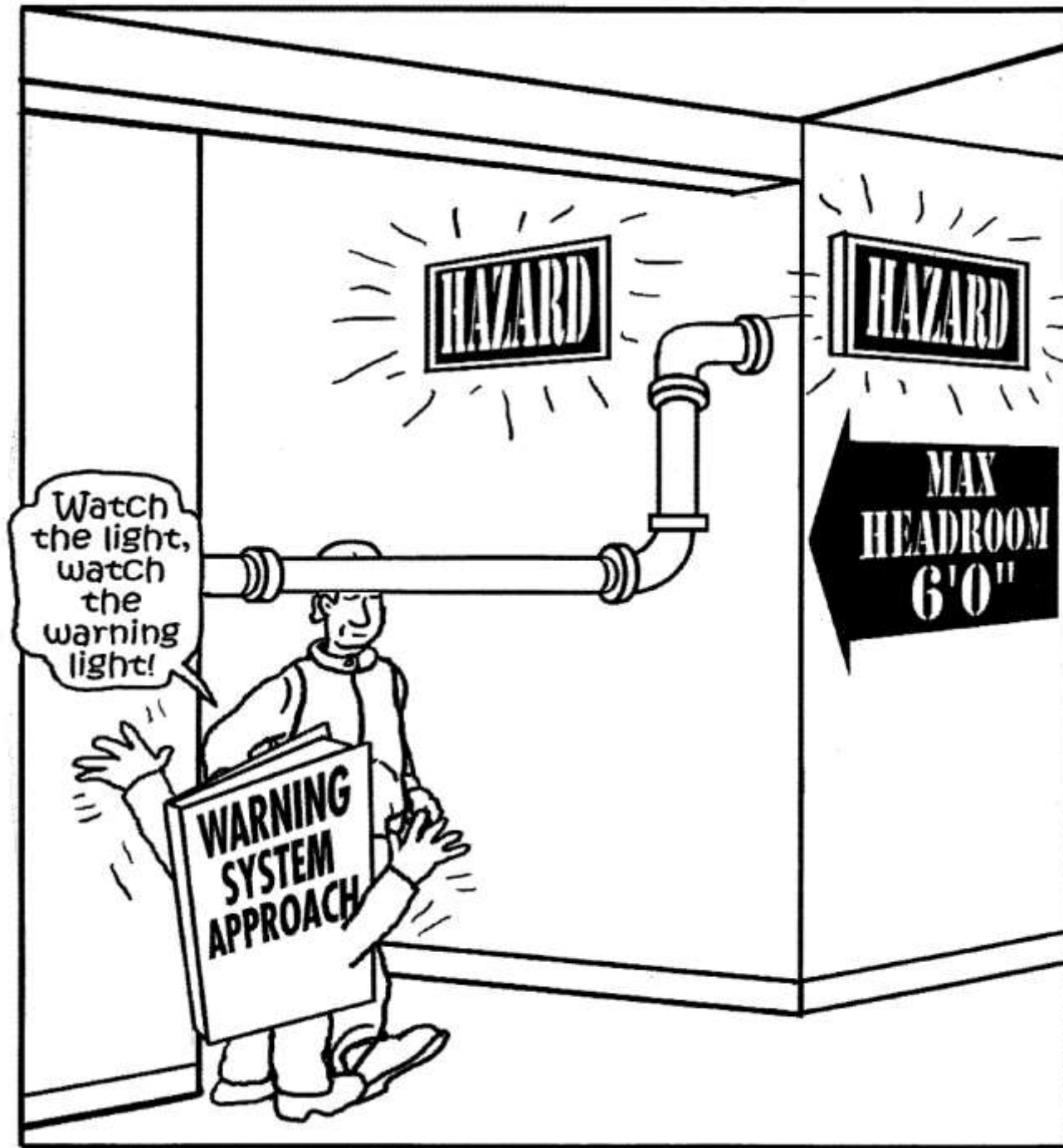

Løse
problemet
med bruk av
personlig
verneutstyr

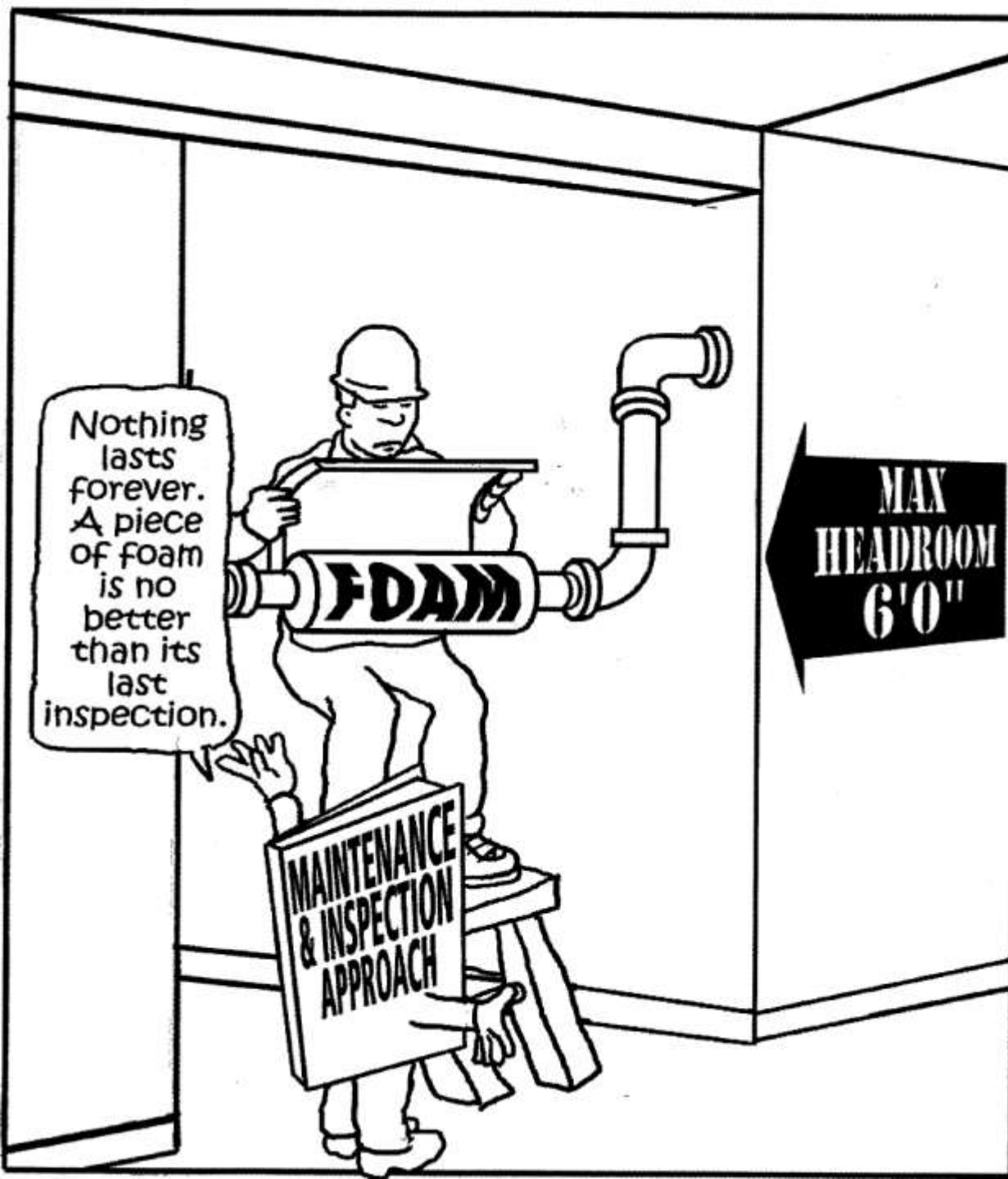
Bruke
prosedyrer og
øvelser

Bruke alarmer og varselskilt

Bruke
demping,
polstring og
beskyttelse
mot faren

Tilnærming basert på Inspeksjon og vedlikehold

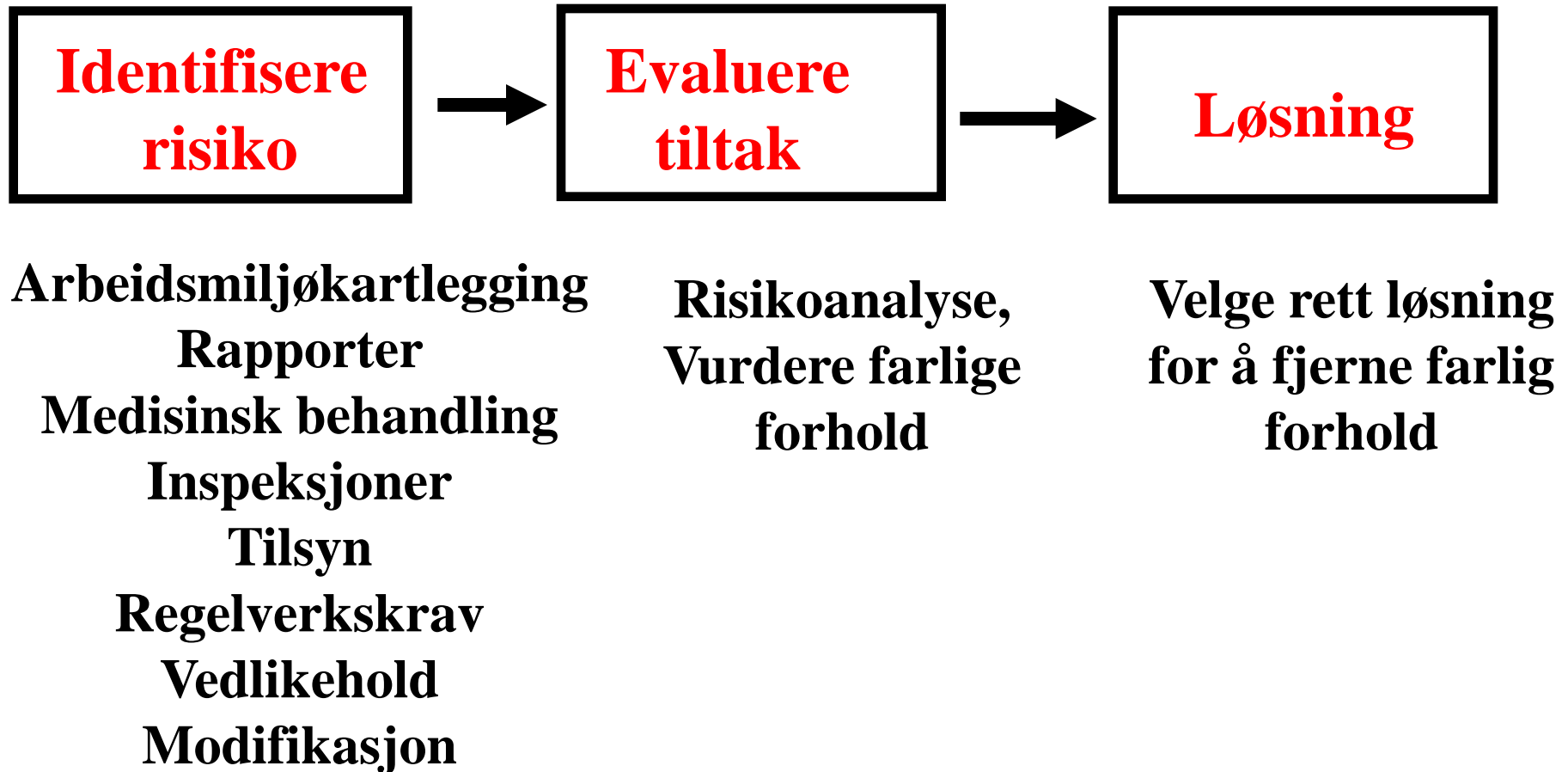
Design og
eliminering av
fare vil alltid
være førstevalget
for
risikoreduksjon.

Ref. sokkel-
regelverket og
AML

Safety Systems	Design & Engineering	Maintenance & Inspection	Mitigation Devices	Warning Devices	Training & Procedures	Personal Protective Factors
TYPE OF PREVENTION	Primary <i>Has a goal of eliminating or preventing hazards</i>	Secondary <i>Acts to enhance prevention and minimize hazards</i>	Secondary <i>Acts to enhance prevention and minimize hazards</i>	Secondary <i>Acts to enhance prevention and minimize hazards</i>	Secondary <i>Acts to enhance prevention and minimize hazards</i>	Last Line of Defense <i>Acts to protect to some degree after other systems fail to control</i>
SAFETY SUB-SYSTEMS	Technical Codes, Standards, Guidelines which address Design and Engineering Safe Siting Chemical Substitution Design and Engineering of equipment, materials and processes Organizational <i>(when changes are substantial and effective for</i>	Inspection Vibration Monitoring Preventive Maintenance Quality Control of Parts Turnaround Frequency Mechanical Integrity	Relief Valves Diking & Drainage Shutdowns & Isolation Devices Check Valves Fire Suppression Devices	Monitors Process Alarms Facility Alarms	Operating Manuals Process Safety Information Operating Procedures Permit Programs Emergency Response Planning & Training Pre-Startup Review	Personal Decision Making and Actions Personal Protective Equipment (PPE)

HMS modell for risikostyring

Adferdsmodell for risikostyring

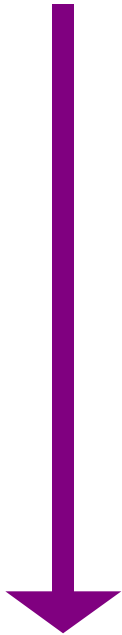
Arbeidsmiljøkartlegging
Rapporter
Medisinsk behandling
Inspeksjoner
Tilsyn
Regelverkskrav
Vedlikehold
Modifikasjon

Risikoanalyse,
Vurdere farlige
forhold

Dukk!
Pass deg!
Pass på de andre
Bruk hjelm & brille
Se opp for fare
Vær forsiktig
Fokus på oppgaven

Tiltaksrekkefølgen i HMS arbeid

Mest effektiv

minst effektiv

1) Eliminering og Substitusjon

2) Teknisk beskyttelse
(innskjerming/verneløsninger)

3) Varselskilt og alarmer

4) Trening og prosedyrer
(styringssystem)

5) Personlig verneutstyr

BBS snur tiltaksrekkefølgen på hodet!

Changing Minds

A practical guide for behavioural change in the oil and gas industry

StepChange i UK
har satt som mål
å endre adferd
hos
arbeidstakerne.

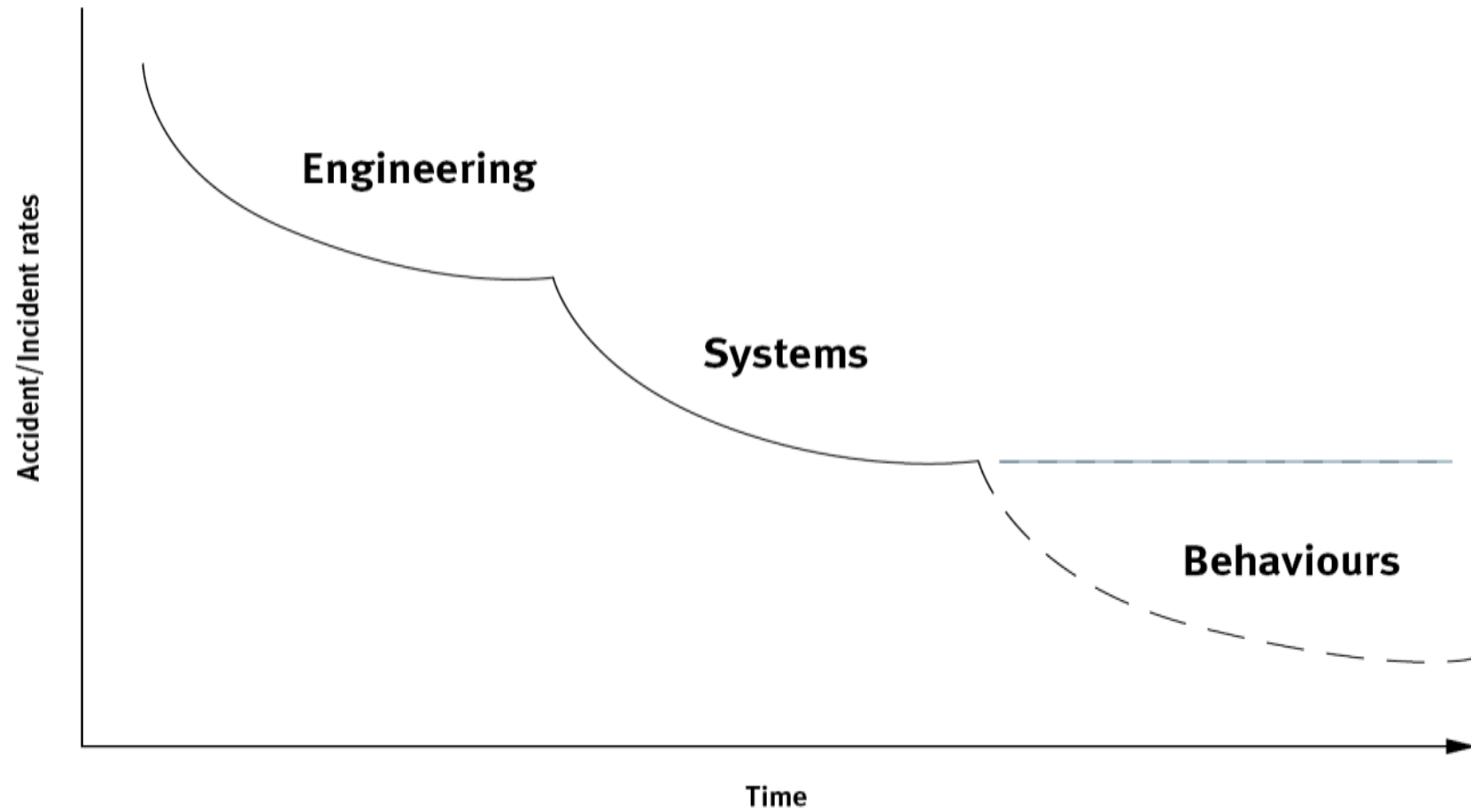

Figure 1: The impact of behaviour on safety

– Regelbrudd må få følger

Konserndirektøren for helse, miljø og sikkerhet i Statoil, Nina Udnes Tronstad, mener grove vurderingsfeil og regelbrudd må få konsekvenser for den som gjør tabbene.

Line Noer Borrevik | tekst
Kristian Jacobsen | foto

HMS: Konserndirektør Tronstad vil plassere ansvaret for sikkerheten der hun mener den hører hjemme, hos den enkelte.

– Tydelige roller og tydelig ansvar, sier hun og legger til:
– Når noe skjer, har vi så lett for å stupe inn med løsninger som innebærer nye regler og systemer. Grove vurderingsfeil og brudd på rutiner må få konsekvenser, sier hun.

Men hun er lite villig til å snakke om hva disse konsekvensene eventuelt skal gå ut på. Hun viser til at barneoppdragelse er et område der man ofte lykkes med å la regelbrudd få følger for den unge synderen.

– Det kan for eksempel være at man blir tatt inn på formannens kontor for en samtale, sier Tronstad.

Bokstavelig

– Det var kanskje ikke så alvorlige konsekvenser?

– Nei, men jeg ønsker ikke å si eksempler. Det blir fort tatt bokstavelig, sier hun.

Statoil-direktøren er mindre opptatt av tall som måler fraværskade, men denne statistikken stakk likevel av med det meste av oppmerksomheten på gårdsdagens debattmøte i Norsk Petroleumsforening.

Tronstad møtte Roy Erling Furre i fagforeningen SAFE, Kjell-Erik Østdahl i Schlumberger og Petrole-

Internasjonale målinger av fraværskader viser at Norge slett ikke er blant de beste i den europeiske klassen.

umstilsynets Magne Ognedal til stevne om HMS.

I bunnsjiktet

Internasjonale målinger av fraværskader viser at Norge slett ikke er blant de beste i den europeiske klassen, og Europa deler den internasjonale jumboplassen med Sør-Amerika. Asia er best på sikkerhet, målt ved fraværskader, og angivelig er Statoils to rigger i Persiabukta uten slike skader på henholdsvis fjerde og sjette året.

En forklaring mente flere kunne være at arbeidslederne i asiatiske oljeindustri er ute der jobbene gjøres, mens norske sjefer sitter mest på kontoret og skriver rapporter. Det var ikke like lett å få til enighet om at de gode skadetallene kunne skyldes lengre perioder ute på riggen.

SAFEs Roy Erling Furre ønsket mer oppmerksomhet rundt livsvarige skader som følge av støy, forgiftning eller overbelastninger, og også Petroleumsstilsynets Magne Ognedal vil ha flere indikatorer med i målingene av HMS på sokkelen.

Både dagens og morgendagens oljefolk er åpenbart interessert i svarene man kan vente seg på spørsmålet foreningen stilte: «Hvorfor skjer det så mye galt når alle sier HMS går foran alt?»

Ingen i den nesten fullsatte kinosalen på Oljemuseet fikk svar på det spørsmålet. In.borrevik@aftenbladet.no

STORE SPØRSMÅL: Nok en gang satte Norsk Petroleumsforening helse, miljø og sikkerhet på dagsorden. Nina Udnes Tronstad, HMS-sjef i Statoil, tror på tydeligere ansvar hos den enkelte. Schlumbergers administrerende direktør (t.v.), nestleder i SAFE Roy Erling Furre og Petroleumsstilsynets direktør Magne Ognedal har til deis nokså avvikende svar på HMS-utfordringen.

■ TBL mener oljearbeidere må føle konsekvensene av tabber de gjør.

■ Dette kan kombineres med bonus til folk som holder seg uskadet.

– Straff regelbrudd og gi bonus til de skadefrie

Line Noer Borrevik | tekst

SIKKERHET: Bransjesjef Knut Aanestad i Teknologibedriftens Landsforening (TBL) Offshore, vet at han kaster inn en brannfakkell med sine uttalelser. Likevel vil han benytte anledningen til å støtte Statoils HMS-direktør Nina Udnes Tronstad som tidligere denne uken mente at det var på tide at folk i oljebransjen fikk kjenne konsekvenser av regelbrudd og tabber.

– TBL er jo ofte i tontene på Statoil, men her er vi helt på linje. Jeg har i mange år ment at dette er veien å gå for å få til bedre sikkerhetsresultater, sier Aaneland.

Bedre ute

Han viser til sin omfattende erfaring fra utenlandske verft, verft TBL-bedriftene konkurrerer med om de attraktive oljejobbene.

– Når utlendingene presterer så mye bedre enn oss på sikkerhet, så skyldes det at regelbrudd og ufor-siktighet får konsekvenser for den det gjelder, hevder han.

Aanestad stiller seg det samme

spørsmålet som resten av nærin-gen: – Vi har fått til svært mye i de senere år, men nå flater kurvene ut og spørsmålet er hvordan vi skal komme videre.

Pisk og gulrot

Han mener negative konsekvenser av dårlig sikkerhetsatferd, kan kombineres med gulrøtter i form av bonus til folk som holder seg skadefrie.

– Toppledere bevilger seg jo bonuser, hvorfor skal vi ikke kunne tenke oss et system der det å ikke være involvert i uhell og farlige situasjoner, blir premiært, spør han.

Kjeft og skjenn

I likhet med Statoils HMS-direktør vil ikke Aanestad gå særlig i detalj på hva som ligger i «konsekvenser». Han understreker at japanske verfts tendens til å sparke folk som ikke tar sikkerheten alvorlig nok, er uaktuelt, men han har sans for det italienerne får til ved hjelp av refs og irectesettelser.

– Rett og slett skjenn. Bryter man reglene, eller opptre for-svarlig, så får man god gammel-dags kjeft, gjerne etter å ha blitt

Norske oljearbeidere er de eneste det ikke stilles krav til i regelverket.

Knut Aanestad,
bransjesjef i Teknologibedriftens
Landsforening

kalt inn på kveldstid, sier Aaneland.

Han viser til at der skadetallene er bedre, er også oppfølgingen fra arbeidslederne tydeligere. Lederne har på sin side klare krav på seg til å fullføre jobbene uten skader.

– Dette er jeg helt sikker på at lar seg gjennomføre i Norge også, men det er en klar forutsetning at arbeidstakerne er med helt fra begynnelsen av. Norske oljearbeidere er de eneste det ikke stilles krav til i regelverket, og de er ikke vant til å se på seg selv om sitt bidrag, mener han.

Tommelen ned

Drahjelp fra arbeidstakerne kan Aaneland og Tronstad antagelig bare drømme om. Nestleder Roy Erling Furre i SAFE (tidligere

OFS) er ikke særlig interessert.

– Dette med atfersbasert sikkerhet og konsekvenser for den enkelte tror vi ikke gir bedre sikkerhet – tvert imot – og vi har både forskning og myndigheter i ryggen, sier Furre.

Han mener det er åpenbart at utsiktene til en eller annen form for straffereaksjon, vil føre til at folk lar være å rapportere hendelser. I neste omgang betyr det at erfaringsgrunnlaget, som skal styrke sikkerheten, blir svekket.

– Vi er opptatt av at ansvaret skal være arbeidsgivers. Arbeidstaker har allerede en plikt til å bidra til et trygt arbeidsmiljø, men det er arbeidsgiver som har ressurser å sette inn når det trengs, sier han.

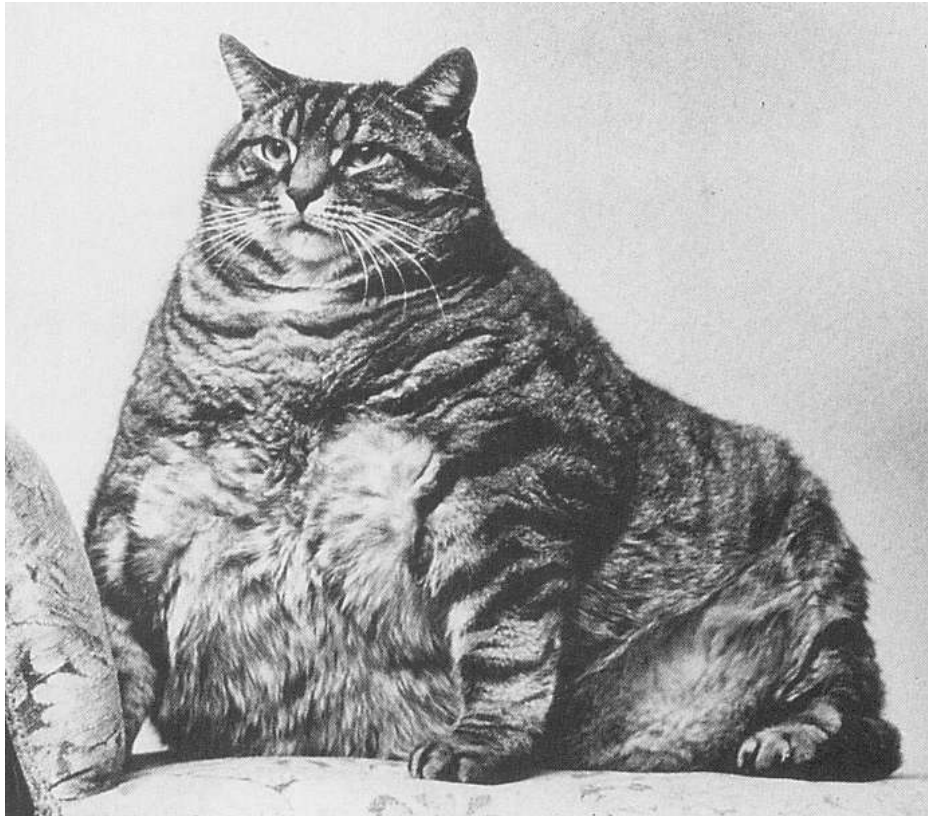
Ulovlig bonus

Han synes Aanelands bonusfor-slag er noe for seg selv.

– Dette er faktisk forbudt i arbeidsmiljølovens paragraf 12, og jeg synes det er mildt sagt opp-siktsvekkende at en framredende representant for industrien går inn for lovbrudd.

ln.borrevik@aftenbladet.no

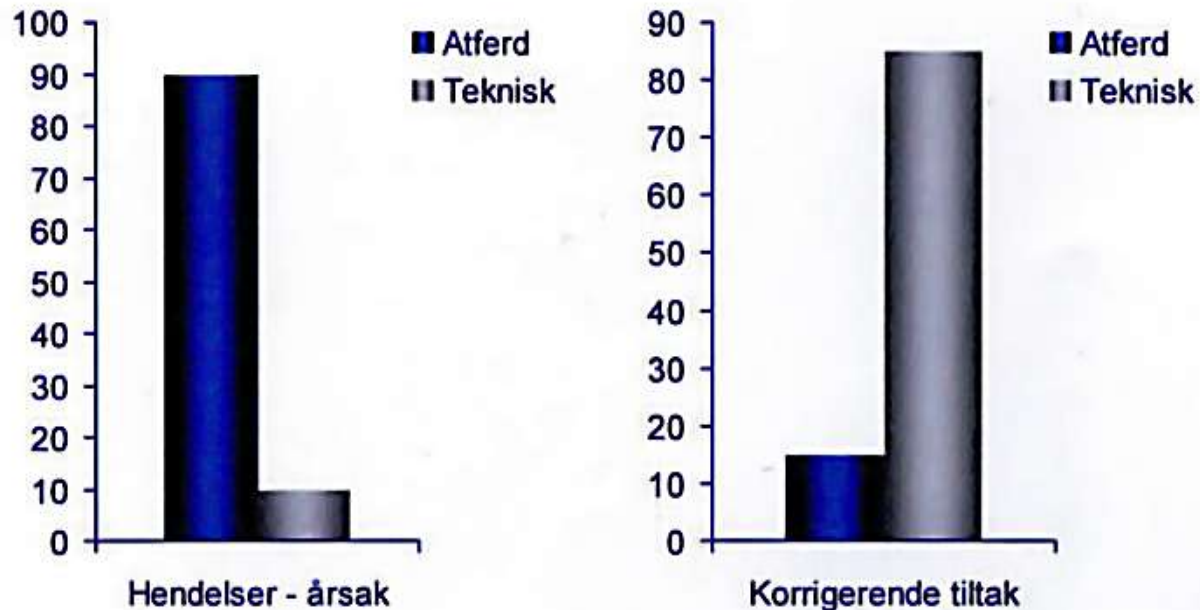
Incentiv- og bonusordninger

- Bonusordninger vil gi feil fokus i HMS arbeidet
- Premierings- og bonusordninger vil fylle opp lommene til sjefene, men vil ikke gi bedre HMS
- Det vil bare gi oss enda flere ”feite katter”

Hydro og ”kameratsjekken”

Hendelser vs. korrigerende tiltak

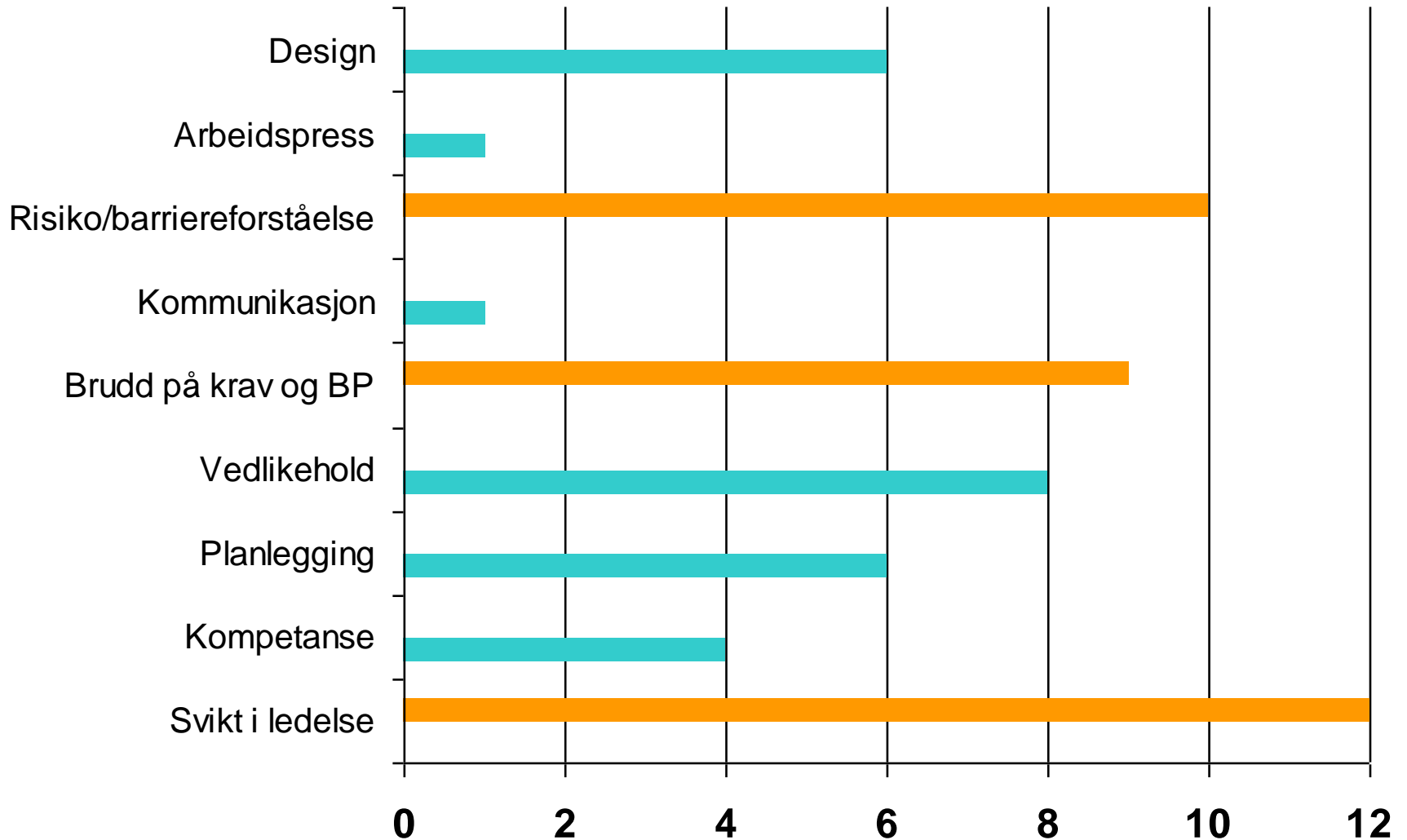

Adferdsbasert sikkerhet i Hydro

Vi vil oppnå

- Vi ønsker å oppnå en forenkling, og at Kameratsjekk kan erstatte andre aktiviteter på sikt
- Gjennom å observere sikker atferd og gi tilbakemeldinger (ros) oppnår vi å forsterke kollegers ønske om å fortsatt jobbe sikkert
- Gjennom å korrigere risikofylt atferd på en positiv måte vil dette på sikt påvirke egne holdninger til sikkerhet og sikkerhetskulturen
- Unngå å iverksette tekniske løsninger på problemer der det er åpenbart at atferd er en direkte årsak
- Få færre materielle skader som en konsekvens av bedre holdninger og en positiv utvikling av kulturen
- Få en kultur som er gjennomsyret av at vi bryr oss om, og tar ansvar for oss selv og andre

Underliggende årsaker til hendelser

HMS arbeidet må være helhetlig og ikke miste fokus

Regelverket må sikre at krav til opplæring innen sikkerhet og beredskap er på et tilstrekkelig høyt nivå

Takk for meg

Et rettferdig arbeidsliv

Spørsmål og kommentarer rettes til: Roy@safe.no

Mobil 975 61 889 Kontor 51 84 39 03

